

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

Χειμερινό εξάμηνο 2011/2

Όνοματεπώνυμο: _____

ΑΜ: _____

Όλοι οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να αποπειραθούν και τα τρία μέρη της εξέτασης, τόσο τις ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής (Α – 4 βαθμοί), τις ερωτήσεις σύντομης απάντησης (Β – 3 βαθμοί) όσο και την ερώτηση ανάπτυξης (Γ – 3 βαθμοί).

Μέρος Α'

Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής (4 βαθμοί)

Βάλτε ένα κύκλο στο γράμμα που αντιστοιχεί στην σωστή απάντηση στο χαρτί των ερωτήσεων. Δικαιολόγηση των απαντήσεων θα βαθμολογηθεί ευνοϊκά.

- 1) Διανεμητικό και αναδιανεμητικό σύστημα:
 - a) Δύο τρόποι να πεις το ίδιο πράγμα
 - b) Και τα δύο χρησιμοποιούνται για την θωράκιση των ηλικιωμένων
 - c) Το πρώτο αφορά τις συντάξεις και το δεύτερο την φτώχεια.
 - d) Το πρώτο αφορά ακίνητα και το δεύτερο είναι γνωστό και 'Pay-as-you-go'.
- 2) Το «Μεσογειακό Κράτος Πρόνοιας»:
 - a) Είναι ένας «Κόσμος του Προνοιακού Καπιταλισμού» του Esping-Andersen.
 - b) Συνδυάζει ένα κατακερματισμένο σύστημα ασφάλισης συντάξεων με στοιχεία καθολικότητας, ιδίως στην Υγεία.
 - c) Τέθηκε το 2007 υπό καθεστώς προστασίας από το Συμβούλιο της Ευρώπης λόγω της απειλής της παγκοσμιοποίησης.
 - d) Δίδει έμφαση στην προστασία της οικογένειας.
- 3) Οι παρακάτω είναι λόγοι για τους οποίους η κοινωνική ασφάλιση είναι *κοινωνική*, δηλαδή δεν προσφέρεται από τον ιδιωτικό τομέα. Ένας από αυτούς δεν ισχύει:
 - a) Προϋποθέτει την συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων.
 - b) Τα κρατικά Ταμεία εξοικονομούν διοικητικό κόστος.
 - c) Επειδή θα ασφαλιζονται κατά προτεραιότητα αυτοί με μεγαλύτερο ρίσκο, υπάρχει ο κίνδυνος χρεοκοπίας μιας εταιρείας ασφάλισης.
 - d) Αν το κάθε άτομο δεν φροντίσει επαρκώς, το Κράτος θα πρέπει και πάλι να παρέμβει για προνοιακούς λόγους (καταπολέμηση φτώχειας).
- 4) Από το 2015 και μετά ο δείκτης γονιμότητας αναμένεται να αυξηθεί στα 2,4 παιδιά ανά γυναίκα. Ποια από τις παρακάτω προβλέψεις δεν ισχύει;
 - a) Για την περίοδο ως το 2040 διευρύνεται το έλλειμμα του Δημοσίου.
 - b) Αυξάνεται αυτόματα το πρόβλημα της ανεργίας των νέων.
 - c) Το αναλογιστικό έλλειμμα του ΙΚΑ του 2012 περιορίζεται, ανάλογα με το επιτόκιο αναγωγής.
 - d) Η μακροχρόνια πτωτική τάση του πληθυσμού θα ανατραπεί, εκτός αν αντιστραφούν οι σημερινές τάσεις της μεταναστευτικής ροής.
- 5) Τα όριο ηλικίας συνταξιοδότησης γήρατος στο ΙΚΑ είναι 60 για τις γυναίκες και 65 για τους άνδρες. Όμως η μέση ηλικία συνταξιοδότησης είναι χαμηλότερη. Αυτό οφείλεται σε:
 - a) Σε ρυθμίσεις πρόωρης συνταξιοδότησης, οι οποίες εντείνονται προεκλογικά.
 - b) Σε διαφθορά εκ μέρους των υπαλλήλων του ΙΚΑ.
 - c) Σε ευνοϊκά ιδιωτικά ασφαλιστικά συμβόλαια
 - d) Στα Βαρέα και Ανθυγιεινά επαγγέλματα και άλλες ειδικές ρυθμίσεις

- 6) Η δραστηριότητα των Ταμείων Πρόνοιας συνίσταται σε:
- Μεταβίβαση μεγάλου ποσού αν παρουσιαστεί μεγάλη ανάγκη, ανάλογα με το μέγεθος της οικογένειας.
 - Χορήγηση ενός ποσού την στιγμή εξόδου προς την σύνταξη.
 - Χρηματοδότηση προγραμμάτων προς άτομα με ανάγκη
 - Κάλυψη εκπαιδευτικών δαπανών των τέκνων των ασφαλισμένων.
- 7) Στην Ελλάδα οι περισσότεροι συνταξιούχοι διατηρούν το δικαίωμα στην εργασία, το οποίο πολλοί από αυτούς εξασκούν. Τι πρόβλημα δημιουργεί η ρύθμιση αυτή στο ασφαλιστικό σύστημα;
- Δεν επιτρέπει στους νέους εργαζόμενους (κυρίως πτυχιούχους) να καταλάβουν θέσεις εργασίας, με αποτέλεσμα την εκτίναξη της ανεργίας των νέων.
 - Ασφαλισμένοι έχουν κίνητρο να συνταξιοδοτηθούν όσο γίνεται ενωρίτερα για να εισπράττουν σύνταξη μαζί με τις αποδοχές εργασίας τους, Μετά από χρόνια διαπιστώνουν ότι η σύνταξή τους δεν τους φθάνει να ζήσουν.
 - Τροφοδοτούν την παραοικονομία αφού εργάζονται παράνομα.
 - Μειώνει τα τεχνικά αποθεματικά των Ταμείων.
- 8) «*Το ΙΚΑ χρηματοδοτείται ως κοινωνική ασφάλιση και λειτουργεί ως κοινωνική πρόνοια*». Πώς ερμηνεύεται αυτό;
- Σε αντίθεση με την ιδιωτική ασφάλιση, στην *κοινωνική* ασφάλιση, οι δύο όροι είναι ταυτόσημοι.
 - Η συνεχώς αυξανόμενη κρατική επιχορήγηση ισοδυναμεί με κρατικοποίηση του ΙΚΑ.
 - Η χρηματοδότηση γίνεται με αναλογικό φόρο στην εργασία ενώ τα δύο τρίτα των συνταξιούχων εισπράττουν την κατώτατη σύνταξη.
 - Είναι αποτέλεσμα της σύγχυσης που προκάλεσε η μεταφορά της αρμοδιότητας για το ΙΚΑ από το Υπουργείο Υγείας στο Υπουργείο Εργασίας το 1995.

Μέρος Β'

Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης (3 βαθμοί)

Δώσετε σύντομες απαντήσεις σε δύο από τις τρεις ερωτήσεις που ακολουθούν:

- Πώς διαφέρουν το Διανεμητικό και το κεφαλαιοποιητικό σύστημα χρηματοδότησης συντάξεων; Τι έχουμε στην Ελλάδα;
- Στην Συνταξία η τελευταία μεταρρύθμιση συντάξεων κατηγορήθηκε ότι λύνει το πρόβλημα της βιωσιμότητας σε βάρος της επάρκειας. Τι σημαίνει αυτό; Δώσετε παραδείγματα μέτρων που θα είχαν ένα αποτέλεσμα τέτοιου είδους.
- Τι σημαίνουν: απόλυτη φτώχεια, σχετική φτώχεια; Ποιο από τα δύο είναι πιο κοινό στις χώρες της ΕΕ; Με ποιον τρόπο μετράται η φτώχεια στην ΕΕ;

Μέρος Γ'

ΕΡΩΤΗΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (3 βαθμοί)

Απαντήστε σε μία μόνο από τις δύο ερωτήσεις που ακολουθούν.

- Τι είναι ο δείκτης εξάρτησης ενός συστήματος συντάξεων; Διαφορές μεταξύ δημογραφικού, οικονομικού και ασφαλιστικού δείκτη εξάρτησης. Θα μπορούσαν οι διάφοροι δείκτες να κινούνται προς διαφορετικές κατευθύνσεις και πώς; Τι σχέση έχει αυτό με την επίλυση του ασφαλιστικού προβλήματος;
- Μετά από συνταγματική αναθεώρηση αναλαμβάνει την εξουσία η Γενιά του '90 (δηλαδή γεννηθέντες/είσες μετά το 1989 - τέως 700 Ευρώ). Κατά κακή σας τύχη ορίζετε Υπουργός (ή Κομισσάριος) Κοινωνικών Ασφαλίσεων με εντολή από την Πρωθυπουργό (και την Τρόικα) να αποκαταστήσετε την διαγενεακή δικαιοσύνη το ταχύτερο. Πώς θα ορίσετε τι είναι διαγενεακή δικαιοσύνη και τι θα περιείχε το πρώτο σας νομοσχέδιο;